

บทที่ 6

บทบาทของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น

จากการได้ศึกษาการดำเนินงาน ของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนส่วนภูมิภาค ในเรื่องเกี่ยวกับรายการที่แพร่ภาพออกอากาศของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รายการที่มาจากส่วนกลางและรายการท้องถิ่น ในบทที่ 6 นี้ จะเป็นการศึกษาบทบาทของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น ซึ่งบทบาทที่เห็นเด่นชัดในการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น คือรายการท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้น ในการศึกษาบทบาทของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาถึงรายการที่แพร่ภาพออกอากาศ ซึ่งเป็นรายการท้องถิ่นของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง

ก่อนที่จะได้ศึกษาถึง รายการท้องถิ่นของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ผู้วิจัยได้ศึกษาความเป็นสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่นของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางกับแนวคิดการใช้สื่อมวลชนสำหรับชุมชน เพื่อพิจารณาการแสดงบทบาทของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ว่าจะอยู่ในข่าย หรือ มีความเป็นสื่อมวลชนสำหรับกลุ่มเป้าหมายในส่วนชุมชนท้องถิ่นหรือไม่

ยุคทองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง

จากการศึกษาบทบาทการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น ในยุคทองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง พบว่ายุคทองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง เป็นยุคที่เข้าข่ายและมีความเป็นสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคทองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง มีการดำเนินการผลิตรายการเอง การทำสัญญาเช่าเวลาการจัดแผนผังรายการเอง โดยเฉพาะอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานทางด้านการแพร่ภาพออกอากาศ สามารถตัดสินใจโดยบุคคลในพื้นที่ ถึงแม้ว่าสัดส่วนรายการที่มาจากส่วนกลางจะมากกว่าสัดส่วนรายการท้องถิ่น ซึ่งสัดส่วนจากส่วนกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.41 สัดส่วนรายการท้องถิ่น

คิดเป็นร้อยละ 32.59 แต่สถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคนี้ ก็ยังไม่ได้กลายเป็นเครือข่ายของสถานีอื่นใด ยังมีลักษณะการดำเนินงานในการลงทุนผลิตรายการเองเพิ่มมากขึ้นโดยการสนับสนุนรายการจากผู้อุปถัมภ์รายการในท้องถิ่น ส่วนการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ระหว่างเมืองหลวงกับชนบท นั้น ในยุคนี้มีข่าวสารที่ส่งมาจากส่วนกลาง ในลักษณะของการถ่ายทอดรายการ เทปโทรทัศน์ขนาด 2 นิ้ว และภาพยนตร์ แต่ไม่มีการส่งรายการหรือข่าวสารจากสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ไปยังส่วนกลาง เป็นการไหลของข่าวสารทางเดียว

ส่วนการเสนอเนื้อหาข่าวสารของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง ที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคทองประชาสัมพันธ์เขตลำปางนั้น เนื่องจากในยุคนี้มีการผลิตรายการโดยคนในพื้นที่ และคนที่มาจากส่วนกลางมาก เนื้อหาที่แพร่ภาพออกอากาศ เป็นเนื้อหารายการที่ตอบสนองความต้องการของคนในภาคเหนือ และท้องถิ่น โดยเฉพาะเรื่องการเสนอรายการสนทนารายการอภิปรายเกี่ยวกับบุคคล หรือผลงานของบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านใดด้านหนึ่ง เช่น รายการสนทนา "ชีวิตและงานของนักการทูต" โดยศาสตราจารย์ไพโรจน์ ชัยนาม ในวันศุกร์ที่ 5 พฤษภาคม 2515 นอกจากนี้ยังมีรายการที่มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการตอบสนองนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น

คุณวิจิตร วุฒิอำพล หัวหน้าฝ่ายรายการของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางในปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ. 2518 ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า เมื่อหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ได้มาติดต่อเพื่อผลิตรายการแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ทางฝ่ายรายการจะขอดูบทรายการ เพื่อพิจารณาเนื้อหารายการว่าเหมาะสมเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นหรือไม่เมื่อพิจารณา แล้วจึงนัดเวลาในการผลิตรายการและวันเวลาที่ออกอากาศต่อไป เช่น รายการห้องแพทย์ทางทีวีร่วมกับโรงพยาบาลสวนดอก เป็นรายการเพื่อการพัฒนาทางด้านสุขภาพของประเทศรายการละครซอพื้นเมืองร่วมกับชมรมอนุรักษ์ศิลปะวัฒนธรรมในท้องถิ่น รายการศิลปกรรมร่วมกับสมาคมเพื่อการรักษาสมบัติวัฒนธรรมของจังหวัดลำปาง แสดงให้เห็นว่าสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ยุคนี้เป็นสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น

ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง

จากการศึกษาบทบาทการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่นพบว่า สถานีวิทยุโทรทัศนแห่งประเทศไทยช่อง 8

ลำปาง ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง เป็นยุคที่ไม่เข้าข่ายการเป็นสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นการผลิตรายการ การทำสัญญาเช่าเวลาต้องถูกควบคุมจากส่วนกลางทั้งสิ้น แม้แต่การจัดแผนผังรายการในช่วงที่เช่าเวลาของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 จะเป็นผู้การวางแผนผังรายการให้ นับว่าเป็นการวางแผนผังรายการโดยคนจากส่วนกลาง ซึ่งช่วงเวลาที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เป็นผู้วางแผนผังรายการมาให้นั้น เป็นช่วงเวลาที่ผู้ชมรายการมากที่สุด (Prime time) ในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 16.30 - 18.00 น. และ 20.30 - 22.30 น. สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะให้รายการใดแพร่ภาพออกอากาศในช่วงเวลาที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เช่าเวลา และรายการส่วนมากในช่วงเวลาที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เช่าเวลาจะเป็นรายการภาพยนตร์ต่างประเทศ โดยเฉพาะภาพยนตร์จีน ซึ่งเป็นภาพยนตร์ประเภทการแสดงที่มีความรุนแรงสูง ไม่เหมาะสมให้แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง แต่ก็ต้องยอมรับเพราะปัจจัยหลายประการจากที่ได้กล่าวในบทที่ 5 ไปแล้ว จึงทำให้สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ยุคนี้ดูเหมือนว่า เป็นเครือข่ายของสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง แม้ว่าจะมีการให้สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เช่าเวลา และวางแผนผังรายการเองแล้ว ยังมีรายการที่มีผู้จัดรายการเป็นเอกชนจากส่วนกลางส่งรายการมาให้สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง รวมแล้วคิดเป็น ร้อยละ 68.57 และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง มีเวลาอีกร้อยละ 15 สำหรับรายการประชาสัมพันธ์ของหน่วยราชการจากส่วนกลางหรือจากท้องถิ่นที่มาผลิตรายการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง ซึ่งจะเขียน "(ว)" ในแผนผังรายการ และเวลาที่เหลืออีกร้อยละ 16.43 เป็นการผลิตรายการเพื่อท้องถิ่นจริง ๆ ที่ผลิตรายการโดยเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง และหน่วยงานเอกชน หน่วยงานราชการ ตลอดจนสมาคม ชมรมต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

จากการที่มีการผลิตรายการของท้องถิ่นน้อยมากจึงทำให้ เนื้อหาข่าวสารความรู้ที่จะเป็นประโยชน์เพื่อสนองนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นมีน้อยลง และเวลาที่แพร่ภาพออกอากาศก็เป็นช่วงเวลาที่ผู้ชมรายการน้อยมาก จึงทำให้ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง ไม่เข้าข่ายการเป็นสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น แต่กลับดูเหมือนว่าจะเป็นเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อีกด้วย

ยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง

จากการศึกษาพบว่าบทบาทการดำเนินงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง กลายเป็นเครือข่ายของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ทำให้ไม่เข้าข่ายของการ เป็นสื่อมวลชนสำหรับชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ได้ทำการถ่ายทอดรายการแพร่ภาพออกอากาศที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 82.78 ส่วนสัดส่วนรายการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง จัดแผนผังรายการเอง คิดเป็นร้อยละ 17.52 แม้ว่าในยุคนี้จะมีการ ไหลของข่าวสารจากท้องถิ่นไปยังส่วนกลาง ซึ่งคุณประเสริฐ สิงห์สุรเมธ หัวหน้าฝ่ายรายการ ได้กล่าวว่า

"เคยมีรายการที่ผลิตขึ้นที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ได้ส่งไปที่ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 เพื่อแพร่ออกอากาศอีกครั้ง หลังจากที่ได้แพร่ภาพ ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางแล้ว คือรายการปิง วัง ยม น่าน เป็นรายการสารคดี เวลา 14 นาที ผลิตรายการในช่วงปี พ.ศ.2529-พ.ศ.2533 ประมาณ 150 ตอน เนื้อหารายการเป็นรายการในเชิงชกจูงใจน่าสนใจ ให้ข้อคิดเห็นและ ปลุกจิตสำนึกของคนให้รักท้องถิ่นของตนเอง ตลอดทั้งอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น สถานีวิทยุ โทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ได้ส่งรายการนี้ไปยังส่วนกลางเพียงรายการเดียว ตั้งแต่เปิดสถานี" (ประเสริฐ สิงห์สุรเมธ , 3 มีนาคม 2537)

แต่ในสภาพของการเป็นเครือข่าย ทำให้สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ไม่สามารถมีบทบาทในการเป็นสื่อมวลชนเพื่อชุมชนในท้องถิ่น ไม่ว่าจะการผลิตรายการ ท้องถิ่นหรือการตอบสนองนโยบายพัฒนาท้องถิ่นได้มากกว่ายุคที่ผ่านมา รายการท้องถิ่นที่ ผลิตขึ้นโดยสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง เหลือเพียงรายการเดียว คือ รายการข่าวท้องถิ่น ส่วนรายการที่ผลิตร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ยังคงมีการผลิตรายการ เป็นประจำ คือ รายการละครหอพื้นเมือง รายการศิลปนิพนธ์ รายการศิลปวัฒนธรรม รายการนาฏศิลป์ดนตรีไทย และรายการของดีประถมศึกษาซึ่งจะได้ศึกษาถึงรูปแบบการแพร่ ภาพออกอากาศของรายการต่าง ๆ เหล่านี้ต่อไป

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ใน ฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น คือ ในยุคกองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง ในยุคศูนย์ประชา สัมพันธ์เขต 2 ลำปาง และในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปางแล้ว ยุคที่เป็นสื่อมวลชน

เพื่อชุมชนท้องถิ่นจริง ๆ คือ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุค กองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง ปี พ.ศ.2505 - 2518 ส่วนสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ในยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 2 ลำปาง ดูเหมือนว่าสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางจะเป็นเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และในยุคยุคศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ได้กลายเป็นเครือข่ายของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 จึงไม่ใช่สื่อมวลชน เพื่อชุมชนท้องถิ่น

จากการศึกษา การดำเนินงานในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่นของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางกับแนวคิดการใช้สื่อมวลชนสำหรับชุมชน และรูปแบบการกระจายเสียงเพื่อชุมชน พบว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางสามารถดำเนินงานตามบทบาทในฐานะสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่น ได้เพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากรายการส่วนใหญ่ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง จะเป็นรายการที่มาจากส่วนกลาง รายการของท้องถิ่นมีสัดส่วนน้อยกว่ามาก ซึ่งสืบเนื่องมาจากปัจจัยในการดำเนินงานที่ได้กล่าวไปในบทที่ 5 นอกจากนี้ รายการท้องถิ่นที่มีอยู่ก็มีเพียงบางรายการ เช่น รายการข่าวท้องถิ่นรายการละครซอพื้นเมืองปัจจุบันคือรายการพื้นบ้านล้านนา รายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ รายการศิลปะบันเทิง รายการนาฏศิลป์ดนตรีไทย รายการ ว.ค. หมู่เฮา และรายการของดีประถมศึกษา เท่านั้นที่เข้าข่ายมีรูปแบบการแพร่ภาพออกอากาศเพื่อชุมชนท้องถิ่น

ประเภทรายการ เพื่อชุมชนท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่า ประเภทรายการที่มีรูปแบบการแพร่ภาพออกอากาศสอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบการกระจายเสียงชุมชนแบ่งประเภทรายการ ได้ดังนี้

1. ประเภทรายการข่าว รายการข่าวที่เป็นรายการของท้องถิ่น ที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง ซึ่งผลิตรายการโดยเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง คือรายการข่าวท้องถิ่น

รายการข่าวท้องถิ่น เริ่มแพร่ภาพออกอากาศตั้งแต่ยุคกองประชาสัมพันธ์เขต ลำปาง ตั้งแต่ในปีพ.ศ. 2507 จนถึงปัจจุบัน จากแผนผังรายการที่แพร่ภาพออกอากาศของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง จะเห็นว่าเวลาของรายการข่าวท้องถิ่นในการแพร่ภาพออกอากาศจะมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

ในปี พ.ศ. 2512 รายการข่าวท้องถิ่นแพร่ภาพออกอากาศทุกวัน ในเวลา 18.40 - 19.10 น. ในปี พ.ศ. 2518 แพร่ภาพออกอากาศทุกวัน ในเวลา 18.00-18.30น. และปี พ.ศ. 2529 แพร่ภาพออกอากาศทุกวัน ในเวลา 17.30 - 18.00 น. แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเวลาในการแพร่ภาพออกอากาศ แต่ช่วงเวลาในการแพร่ภาพออกอากาศของรายการข่าวท้องถิ่น จะเป็นเวลา 30 นาทีตลอดระยะเวลาที่ผ่านไป 30 ปีที่ผ่านมา ไม่มีการเพิ่มเวลา

สำหรับงบประมาณในการทำข่าว จะได้งบประมาณ จากทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ซึ่งเป็นงบประมาณที่ได้จากการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางเพื่อนำมาจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการผลิตรายการข่าวท้องถิ่น ตลอดทั้งงบประมาณสำหรับอัตราค่าส่งบุคลากรที่จะมาผลิตรายการข่าวท้องถิ่น

ในการผลิตรายการข่าวจะเป็นหน้าที่ของฝ่ายข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ส่วนเนื้อหาของข่าวจะเป็นเรื่องข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น เช่นตัวอย่างข่าวท้องถิ่นที่แพร่ภาพออกอากาศในวันที่ 12 กันยายน 2536

" สรุปผลการระดมความคิดในเรื่องอุตสาหกรรมที่สามารถลงทุนได้ดีในจังหวัดลำปาง

จากการที่สภาอุตสาหกรรมกลุ่มท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ร่วมกับหอการค้าจังหวัดลำปางและบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยสาขาภาคเหนือ ได้จัดสัมมนาระดมความคิดในกลุ่มของนักธุรกิจเอกชนในจังหวัดลำปาง ในหัวข้อเรื่องอุตสาหกรรมที่สามารถลงทุนได้ดีในท้องถิ่น ตั้งแต่เมื่อวานนี้(11 กย. 36) และเมื่อเช้านี้(12 กย. 36)ก็ได้มีการสรุปผลการสัมมนา ระดมความคิดดังกล่าว

โดยการสรุปผลการระดมความคิดได้แบ่งออกเป็น การมองภาพรวมของลำปางทั้งในปัจจุบัน อนาคต จุดเด่น จุดด้อยของจังหวัดลำปาง โอกาสในการพัฒนาในอนาคตและอุตสาหกรรมที่ควรที่จะลงทุน ซึ่งผลสรุปก็ปรากฏว่าทุกกลุ่มเห็นพ้องกันว่าลำปางยังคงเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการลงทุนสูง มีทั้งทรัพยากรธรรมชาติ แรงงานและราคาที่ดินยังไม่สูงมากนัก พร้อมทั้งมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมยิ่ง อย่างไรก็ตาม ปัญหาของการพัฒนาที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายนั้น ส่วนใหญ่ก็จะได้แก่ทั้งรัฐและเอกชนยังไม่มีการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดพอเพียง และเอกชนที่มีทุนก็ยังไม่ค่อยจะยอมลงทุนในด้านอุตสาหกรรม ส่วนโอกาสในการพัฒนาในอนาคตนั้น เชื่อว่าจังหวัดลำปางยังคงมีโอกาสสูง เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีดังกล่าว และอุตสาหกรรมที่น่าลงทุนในจังหวัดลำปางขณะนี้ ผู้เข้าระดมความคิดส่วนใหญ่ยังคงเห็นว่า

อุตสาหกรรมเซรามิก และส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดังกล่าวยังคงน่าลงทุนมาก ในขณะที่การลงทุนด้านการบริการด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และอุตสาหกรรมเกษตรก็ได้รับความสนใจเช่นเดียวกัน "

เนื่องจากเนื้อหาหลักของข่าว ซึ่งในแต่ละวันจะมีข่าวที่แพร่ภาพออกอากาศประมาณ 7 - 8 ข่าวเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ดังนั้น จึงตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่น แต่ก็เนื่องจากช่วงเวลาที่เสนอข่าวท้องถิ่นนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่ไม่สะดวกในการติดตามชมรายการของผู้ชมเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีผู้ชมโทรทัศน์ส่วนใหญ่อยู่นอกบ้าน เช่น ผู้ชมกลุ่มอาชีพเกษตรจะอยู่ในระหว่างกำลังประกอบอาชีพอยู่ในไร่ในสวน ข้าราชการอยู่ระหว่างการเดินทางกลับบ้าน แม่บ้านอยู่ในระหว่างการเตรียมอาหารประจำวัน เป็นต้น จึงทำให้ไม่ได้รับชมรายการข่าวท้องถิ่น ในเวลาดังกล่าว

แต่ในบางกรณีที่มีเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในท้องถิ่น ก็จะมีผู้ชมรายการข่าวท้องถิ่นของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง เช่น กรณีข่าวเรื่องสารพิษจากโรงไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะลำปาง และจะติดตามชมอย่างต่อเนื่อง เป็นที่น่าสังเกตว่า ถ้าหากรายการข่าวท้องถิ่นมีเนื้อหารายการที่น่าสนใจ และมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น จะมีผู้ชมติดตามชมรายการ และถ้าหากมีการเปลี่ยนเวลาให้อยู่ในช่วงที่ผู้ชม สามารถติดตามชมรายการได้สะดวกก็จะทำให้รายการข่าวท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นได้มากกว่านี้

2. ประเภทรายการความรู้ เป็นรายการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในภาคเหนือ ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมามีหน่วยงานมาจัดรายการร่วมกับสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง ในประเภทรายการความรู้หลายรายการ แต่บางรายการก็ยกเลิกไปหรือเป็นรายการไม่ประจำบ้าง คงเหลือที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน และมีการจัดรายการเป็นประจำ คือรายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ โดยศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดลำปาง เป็นผู้จัดรายการ

รายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ รายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ เริ่มแพร่ภาพออกอากาศในปี พ.ศ. 2525 แต่ไม่ได้เป็นรายการที่แพร่ภาพออกอากาศเป็นประจำ ต่อมาในปี พ.ศ. 2529 ได้เริ่มแพร่ภาพออกอากาศเป็นประจำ ทุกวันอาทิตย์ที่ 4 ของเดือน เวลา 14.00 - 15.00น. รูปแบบรายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ไม่ได้แสวงหากำไร เนื่องจากได้รับงบประมาณในการผลิตรายการจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จำนวน 25,000 บาทต่อปี

สำหรับการผลิตรายการจำนวน 12 ครั้งต่อปี ทั้งนี้ ในส่วนการดำเนินการโดยคณะกรรมการของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดลำปางผู้จัดรายการคืออาจารย์ประดิษฐ์ สรรพช่างหัวหน้างานวัฒนธรรมสัมพันธ์ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดลำปาง เนื้อหารายการจะเป็นการเสนอความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับสังคม ประเด็นที่ทำให้สังคมเปลี่ยนแปลง การอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น ตลอดจนวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ลักษณะของรายการจะเป็นการเชิญบุคคลที่เป็นผู้นำของท้องถิ่นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น มาร่วมรายการเพื่อสนทนาถึงปัญหาในประเด็นต่างๆ เช่น ตัวอย่างรายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ที่แพร่ภาพออกอากาศในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536 เสนอเรื่อง "คุยเฟื่องเรื่องไทยลื้อ" ได้เชิญก้านบุญศรีหอมแก่นจันทร์ก้านคำบลกล้วยแพะ และเป็นผู้นำชาวไทยลื้อ คุณคมศิลป์ ศรีอินแก้ว ประธานชมรมไทยลื้อ และ อาจารย์เสนห์ อุ้นผูก ประชาสัมพันธ์ชมรมไทยลื้อ มาร่วมรายการและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นมาของชาวไทยลื้อ ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยในภาคเหนือ (ภาคผนวก) นอกจากนี้ ในช่วงที่มีการเลือกตั้งจะมีการกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และให้มีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

จากการศึกษา พบว่ารายการวัฒนธรรมสัมพันธ์เป็นรายการที่เข้าข่ายการเป็นรายการแพร่ภาพออกอากาศเพื่อประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเนื่องจากมีการผลิตรายการอยู่ในท้องถิ่น โดยคนในพื้นที่ อีกทั้งเนื้อหารายการมาจากแหล่งข้อมูลในท้องถิ่น และเป็นการผลิตรายการเพื่อชุมชนท้องถิ่น

3. ประเภทรายการบันเทิง เป็นรายการที่สมาคมชมรมต่าง ๆ เป็นผู้จัดรายการร่วมกับสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ได้แก่

3.1 รายการละครซอพื้นเมือง เป็นรายการที่ผลิตขึ้นมาเพื่อตอบสนองนโยบายของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง "ในการให้บริการบันเทิงแก่ประชาชนในแนวโน้มที่เป็นการส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรมของชาติ และของท้องถิ่นในภาคนี้" รายการนี้เริ่มแพร่ภาพออกอากาศ ในปีพ.ศ. 2512 ละครซอพื้นเมืองคณะแรก คือ ละครซอคณะสายธาร ผู้จัดเสนอคือคุณจันทร์สม สายธาร แพร่ภาพออกอากาศทุกวันพฤหัสบดีที่ 2 ของทุกเดือน เวลา 22.30 - 23.30 น. ในช่วงแรกนี้ งบประมาณที่นำมาใช้จ่ายเป็นค่าอาหารและค่าเดินทาง จะได้รับการสนับสนุนจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง และไม่มีการจ่ายค่าเช่าเวลาให้กับสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง เนื่องจากการจัดรายการร่วมกัน ละครซอพื้นเมืองคณะต่อมาได้แก่ ละครซอคณะบัวคำ ซึ่งในช่วงนี้มีการสนับสนุนรายการจากส่วนกลางและจากท้องถิ่น เช่น บริษัทไซโก และห้างขายยาตราห้าเจดีย์อินแขวน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเวลาในการแพร่ภาพออกอากาศ เป็น

ทุกวันอาทิตย์ที่ 1 และที่ 2 ของเดือน เวลา 09.00 - 10.00 น. รวม 2 ชั่วโมงต่อเดือน และต่อมาในปี พ.ศ. 2525 ถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงเวลาของรายการ ตามแผนผังรายการจากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 รายการนี้จึงได้แพร่ภาพออกอากาศทุกวันอาทิตย์ที่ 4 ในเวลา 14.00 - 15.00 น. ทั้งนี้ ในช่วงนี้ไม่มีผู้สนับสนุนรายการ แต่ได้รับการบริจาคเงินจากผู้ให้เห็นคุณค่าของการอนุรักษ์รายการละครซอพื้นเมือง และจากชมรมการแสดงพื้นบ้านของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางและเป็นค่าอาหารจึงเป็นรายการที่ไม่แสวงหากำไร แต่ต้องการเผยแพร่การแสดงพื้นบ้านของท้องถิ่น

การดำเนินงานของรายการละครซอในอดีต จะเป็นการดำเนินงานโดยคณะละครซอร่วมกับสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปางผลิตรายการโดยใช้ชื่อคณะของตนเองเป็นชื่อรายการ เช่นละครซอคณะสายธาร ละครซอคณะบัวคำ เป็นต้น ส่วนเนื้อหาในการแสดงรายการจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ความเป็นอยู่ การทำมาหากินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีการนำนิยายพื้นบ้าน มาแสดงในรายการ เช่น เรื่องน้อยใจยา และตั้งแต่ปี พ.ศ.2530 - ถึงในปัจจุบัน เป็นการดำเนินงานโดยคณะกรรมการของชมรมการแสดงพื้นบ้านจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ผลิตรายการละครซอพื้นเมืองโดยใช้ชื่อรายการว่า รายการพื้นบ้านล้านนา เนื้อหาในรายการจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคมของชุมชนท้องถิ่น เช่นการตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งต้องมีเนื้อหาเพื่อให้ช่วยกันการรณรงค์อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การรณรงค์การป้องกันโรคเอดส์ การรณรงค์ป้องกันการขยลูกสาว เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่า รายการละครซอพื้นเมืองเป็นรายการที่เข้าข่ายของการแพร่ภาพออกอากาศเพื่อชุมชนท้องถิ่นโดยมีการผลิตรายการโดยประชาชนในท้องถิ่น และเนื้อหารายการก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น โดยเฉพาะภาษาที่ใช้ในรายการก็เป็นภาษาท้องถิ่น

3.2 รายการศิลปินทรราชา ซึ่งเดิมชื่อรายการปกิณกะพยับ โดยสมาคมเพื่อการรักษาสम्บัติวัฒนธรรม จังหวัดลำปางและกลุ่มศิลปินภาคเหนือเป็นผู้จัดรายการ เริ่มแพร่ภาพออกอากาศ ในปี พ.ศ.2512 วันพุธที่ 3 ของทุกเดือน ตั้งแต่เวลา 20.40 - 21.10 น. ต่อมาในปี พ.ศ.2531 จนถึงปัจจุบัน ได้แพร่ภาพออกอากาศในวันอาทิตย์ที่ 4 ของทุกเดือนในเวลา 15.30 - 16.00 น. จะเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงเวลาของรายการจากช่วงกลางคืนเป็นกลางวัน เนื่องจากเปลี่ยนแปลงตามแผนผังรายการในแต่ละยุคที่ผ่านมา

ในการดำเนินงานของรายการศิลปินทรราชา ดำเนินงานโดยคณะกรรมการสมาคมเพื่อการรักษาสम्บัติวัฒนธรรมของจังหวัดลำปางและกลุ่มศิลปินภาคเหนือ ผู้จัดรายการ คือ

อ.ศักดิ์ รัตนชัย รูปแบบของรายการศิลปะป็นธรรมชาติไม่แสวงหากำไร แต่เป็นการเผยแพร่เรื่องราวของบุคคลและศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ซึ่งไม่ต้องจ่ายค่าเช่าเวลาให้ทางสถานี ส่วนงบประมาณที่นำมาผลิตรายการนั้น ได้มาจากสมาคมเพื่อการรักษาวัฒนธรรมของจังหวัดลำปาง สำหรับเนื้อหารายการจะเป็นเนื้อหารายการที่มาจากท้องถิ่น ลักษณะรายการเป็นการนำเสนอความบันเทิงแต่สอดแทรกสาระ โดยการเชิญบุคคลในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทางด้านศิลปะการแสดงศิลปะพื้นบ้านมาร่วมรายการ เช่น ตัวอย่างรายการศิลปะป็นธรรมชาติที่แพร่ภาพออกอากาศในวันอาทิตย์ที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2532 ได้เชิญ คุณเกษม รัตนไชย ป่าไม้เขตจังหวัดลำปาง พร้อมกับหน่วยศิลปินที่มีหน้าที่ในการบรรเลงเพลงกล่อมช้างของโรงเรียนฝึกสอนลูกช้าง ฝ่ายทำไม้ภาคเหนือมาร่วมแสดงในรายการ และตัวอย่างรายการที่แพร่ภาพออกอากาศในวันที่ 23 พฤษภาคม 2535 เป็นการแพร่ภาพออกอากาศ เรื่องศิลปะป็นนักร้องรางวัลดนตรี เพื่อประชาชนจังหวัดลำปางโดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง มาสนทนาในเรื่องดังกล่าว (ภาคผนวก)

จากการศึกษาพบว่า รายการศิลปะป็นธรรมชาติเป็นรายการที่มีรูปแบบการแพร่ภาพออกอากาศเพื่อชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากมีการผลิตรายการโดยคนในพื้นที่ และเนื้อหาหรือนำมาแพร่ภาพออกอากาศก็เป็นเนื้อหาที่มาจากท้องถิ่น ตลอดจนบุคคลที่มาร่วมรายการก็เป็นบุคคลในพื้นที่หรือในท้องถิ่น นอกจากนี้ในบางตอนของรายการมีการใช้ภาษาท้องถิ่นอีกด้วย

3.3 รายการนาฏศิลป์ดนตรีไทย รายการนี้เริ่มแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ทุกวันอาทิตย์ที่ 1 ของเดือน ในเวลา 20.30 - 21.05 น. และ 22.00 - 23.00 น. ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 จนถึงปัจจุบัน ได้เปลี่ยนเวลาในการแพร่ภาพออกอากาศเป็นวันอาทิตย์ที่ 1 และที่ 3 ของทุกเดือน รายการนาฏศิลป์ดนตรีไทย เป็นรายการบันเทิงที่หน่วยงานเอกชนได้สนับสนุนการผลิตรายการโดยบริษัทบุญรอดบริเวอรี่เป็นผู้สนับสนุนรายการ ซึ่งมีคุณพีรกร รอดเจริญ เป็นผู้ประสานงานกับชมรมนาฏศิลป์ดนตรีไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ ในการนำการแสดงมาผลิตรายการที่สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปางสำหรับการแสดงที่นำมาเสนอเป็นการแสดงดนตรีไทย การฟ้อนรำ และการแสดงโขน ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมของภาคกลาง

จากการศึกษาพบว่า ถึงแม้ว่าเนื้อหาหรือนำมาแพร่ภาพออกอากาศจะเป็นการแสดงเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของภาคกลางและผู้สนับสนุนรายการมาจากส่วนกลาง แต่เนื่องจากผู้แสดงเป็นคนในท้องถิ่นหรือคนในพื้นที่ก็ถือว่ารายการนาฏศิลป์ดนตรีไทย เป็นรายการที่มีรูปแบบการแพร่ภาพออกอากาศ

เพื่อชุมชนท้องถิ่น

4. ประเภทรายการประชาสัมพันธ์ ซึ่งหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะเป็นผู้ผลิต รายการ ร่วมกับสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 8 ลำปาง

4.1 รายการของดีประถมศึกษา เป็นรายการประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดลำปาง รายการนี้เริ่มแพร่ภาพออกอากาศในปี พ.ศ. 2532 ทุกวัน อาทิตย์เวลา 15.00 - 15.30 น. รูปแบบรายการเป็นการสนทนา มีภาพยนตร์หรือวิดีโอเทป ประกอบรายการ โดยมีอาจารย์ศรีบุตร จนาคักดี หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ของสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดลำปางเป็นผู้จัดรายการ เนื้อหารายการเป็นการนำเสนอทางการศึกษา ผลงาน และกิจกรรมดีเด่นของสำนักงานการศึกษาในเขตการศึกษา 8 จังหวัดภาคเหนือ ตอนบน เช่น การนำเสนอผลงานของโรงเรียนบ้านหัวฝาย ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีการอนุรักษ์ธรรมชาติ มีการอนุรักษ์ต้นไม้ มีการปลูกต้นไม้ เสริม จนปัจจุบันนี้ทางโรงเรียนมีต้นไม้ถึง 10,000 ต้น เป็นต้น ทั้งนี้ รายการของดีประถมศึกษาได้รับงบประมาณในการผลิตรายการจากสำนักงานการศึกษาจังหวัดลำปางจำนวน 15,000 บาท ต่อปี สำหรับการผลิตรายการ 12 ครั้ง ต่อปี

จากการศึกษาพบว่า รายการของดีประถมศึกษาเป็นรายการที่มีรูปแบบการแพร่ภาพ ออกอากาศเพื่อชุมชนท้องถิ่น เพราะมีการผลิตรายการโดยคนในพื้นที่ และเนื้อหารายการได้ มาจากแหล่งข้อมูลในท้องถิ่นแม้ว่าจะเป็นรายการที่เน้นเฉพาะการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน แต่ก็เป็นหน่วยงานในท้องถิ่น

4.2 รายการ วค. หมู่เฮา เป็นรายการประชาสัมพันธ์ของสถาบันราชภัฏ จังหวัดลำปางรายการนี้เริ่มแพร่ภาพออกอากาศ ในปี พ.ศ. 2534 ทุกวันเสาร์ ในเวลา 14.00 -14.30น.รูปแบบรายการเป็นการสนทนา มีภาพยนตร์และวิดีโอเทป ประกอบ รายการ เนื้อหารายการเป็นการนำเสนอข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และผลงานของสถาบัน เพื่อการประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของสถาบัน รายการนี้ดำเนินงานโดยคณะกรรมการจาก คณาจารย์ในคณะต่างๆ ของสถาบันราชภัฏ มีอาจารย์ประดิษฐ์ สรรพช่าง ซึ่งเป็นอาจารย์ ของสถาบัน เป็นผู้จัดรายการ จัดรายการร่วมกับสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ทั้งนี้ รายการว.ค.หมู่เฮาได้รับงบประมาณสนับสนุนรายการจากสถาบันราชภัฏเป็น จำนวนเงิน 10,000 บาท ต่อปี สำหรับจัดรายการ12 ครั้งต่อปี รายการนี้ไม่เสียค่าเช่า เวลาให้ทางสถานี เนื่องจากเป็นรายการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการในท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่า ราชการว.ค.หมู่เขาถือว่าเป็นราชการที่มีรูปแบบการแพร่ภาพ ภาพออกอากาศเพื่อชุมชนท้องถิ่น เพราะผลิตรายการอยู่ในท้องถิ่น โดยคนในพื้นที่ และเนื้อหา รายการก็เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันในท้องถิ่น

สรุปรายการที่เข้าข่ายของการเป็นสื่อมวลชนเพื่อชุมชนท้องถิ่นของสถานีวิทยุโทรทัศน์ แห่งประเทศไทย ช่อง 8 ลำปาง ที่แพร่ภาพออกอากาศ ตั้งแต่ช่วงแรก จนถึงปัจจุบัน คือ รายการข่าวท้องถิ่น รายการละครขอพื้นเมือง รายการศิลป์นันทรา และรายการนาฏศิลป์ ดนตรีไทย นอกจากนี้ ยังมีรายการที่มีการแพร่ภาพออกอากาศเพิ่มในภายหลัง คือ รายการ ของดีประถมศึกษา และรายการ ว.ค. หมู่เขา ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า รายการเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นรายการที่ต้องสนองความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นโดยเฉพาะในจังหวัดลำปาง และเชียงใหม่ เนื่องจากผู้ผลิตรายการเป็นคนในจังหวัดลำปาง และบางรายการเป็นคนใน จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนั้นรายการเหล่านี้ยังไม่แสวงหากำไร เนื่องจากเป็นรายการที่ มาจากหน่วยงานราชการที่ต้องการประชาสัมพันธ์ผลงานของตน จากหน่วยงานเอกชนที่คำนึง ถึงการตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในด้านความบันเทิงเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ตลอดทั้งสมาคม ชมรมต่าง ๆ ที่ต้องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยไม่มุ่งแสวงหากำไร อีกทั้งเนื้อหาของรายการยังเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยตรง ทั้งนี้มุ่งที่จะให้การ บริการด้านข่าวสาร การศึกษาและความบันเทิงแก่ชุมชนท้องถิ่น สำหรับคณะกรรมการผู้บริหาร งานและผลิตรายการก็เป็นคนในชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย ดังนั้นรายการเหล่านี้ จึงถือเป็น รายการแพร่ภาพออกอากาศเพื่อชุมชนในท้องถิ่นโดยแท้จริง ส่วนรายการที่เหลือจากนี้ ไม่เข้ารูปแบบการแพร่ภาพออกอากาศเพื่อชุมชนในท้องถิ่นเลย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย